

Vlaams
Parlement

stuk **1190** (2010-2011) – Nr. 4
ingediend op 27 juni 2011 (2010-2011)

Maatschappelijke beleidsnota

Jeugdzorg

Motie van aanbeveling

van de heer Peter Gysbrechts, de dames Vera Van der Borght,
Gweny De Vroe en Lydia Peeters en de heer Sas van Rouveroj

Stukken in het dossier:
1190 (2010-2011) – Nr. 1: Maatschappelijke beleidsnota
– Nr. 2 en 3: Moties van aanbeveling

verzendcode: IED

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
 - 1° de werkzaamheden van de Commissie Jeugdzorg van oktober 2010 tot april 2011;
 - 2° de vele en uitvoerige hoorzittingen met alle betrokken partijen die in aanraking komen met jeugdzorg;
 - 3° de vraag van het parlement om op zoek te gaan naar maatschappelijke verklaringen voor de stijgende instroom van jongeren in de bijzondere jeugdzorg en in de geestelijke gezondheidszorg op steeds jongere leeftijd, een vaststelling die niet alleen voor Vlaanderen geldt maar voor heel Europa;
 - 4° de opdracht van de commissie om beleidsvoorstellen op korte, lange en middellange termijn te formuleren;
 - 5° het feit dat de maatschappelijke verklaringen met betrekking tot de stijgende instroom in de bijzondere jeugdzorg en de geestelijke gezondheidszorg het beleidsdomein Welzijn overstijgen en raakvlakken hebben met andere beleidsdomeinen op Vlaams, federaal, lokaal en provinciaal niveau;
- overwegende dat:
 - 1° er een toenemende druk is op ouders om te streven naar een maatschappelijk ideaal voor de opvoeding van hun kinderen, een druk die steeds meer voelbaar is in alle lagen van de bevolking maar die vooral het grootst is bij kansarme gezinnen. Jeugdzorg strekt zich daarbij vaak uit naar de hele familie en brengt vaak nieuwe probleemdossiers binnen het gezin met zich mee;
 - 2° de hulpverlening vraagt naar concrete diagnoses alvorens men kan overgaan tot een aangepast zorgaanbod en zo een stijgende trend van dossiers in gang zet;
 - 3° er een steeds grotere tendens is naar gedwongen hulpverlening;
 - 4° de jeugdzorg zich niet langer beperkt tot min-18-jarigen maar dat ook vaak na 18 jaar verdere begeleiding en zorg dringend noodzakelijk is;
 - 5° de problematiek in landelijk en stedelijk gebied zich op andere manieren manifesteert;
 - 6° steeds meer leerlingen voor korte of langere tijd niet meer aarden op school en in een time-outproject stappen;
- vraagt de Vlaamse Regering:
 - 1° vanuit alle beleidsdomeinen sterk in te zetten op het stimuleren van een sterk sociaal weefsel en een maatschappij waar een kind nog een kind kan zijn, zijn talenten individueel en gemeenschappelijk kan ontwikkelen in een veilige thuisomgeving;
 - 2° het voorveld of nevenveld in de welzijnszorg te versterken om een brede instap mogelijk te maken en maximaal problemen aan te pakken buiten de bijzondere jeugdzorg;
 - 3° het decreet Opvoedingsondersteuning van 13 juli 2007 om te schakelen van een therapeutische en medische beleidsmethodiek naar een contextgericht model waar men start vanuit evidence based werken en waar men ondersteuning kan bieden binnen de context van het gezin;
 - 4° alle middelen en zorgvormen in de jeugdzorg met onder andere de vertrouwenscentra voor kindermishandeling, de bijzondere jeugdzorg, de geestelijke gezondheidszorg voor kinderen, de gehandicaptenzorg voor jongeren en de centra voor kinderzorg en gezinsondersteuning onder te brengen bij het agentschap Jongerenwelzijn;
 - 5° creativiteit en oplossingsgericht denken meer ruimte te geven binnen de integrale jeugdhulp. Procedures en modules maken het onmogelijk om vaak concrete en snelle oplossingen aan te reiken. Procedures en wachtlijsten zijn muren die men moet slopen als men lange trajecten binnen de jeugdzorg wil vermijden;
 - 6° het project ‘toegangspoort’ stop te zetten en om te vormen tot een flexibel instrument dat vooral snel en accuraat kan inspelen op de zorgvraag van jongeren en

- dat de verschillende partners binnen jeugdzorg kan binden. De ‘toegangspoort’ kan niet meer rekenen op de steun van de hulpverleners en heeft bijgevolg in zijn huidige vorm geen maatschappelijk draagvlak meer;
- 7° trajectbegeleiding door een vertrouwenspersoon als sleutelement binnen de heroriëntering van het jeugdzorgbeleid op te nemen. Een trajectbegeleider kan functioneren als een ankerpunt binnen het hele traject dat een jongere binnen de jeugdzorg aflegt, en is de eerste bouwsteen om opnieuw vertrouwen op te wekken in de samenleving en haar instituten, haar normen en waarden en de directe omgeving van de jongere;
 - 8° rekening houdende met de diagnose maximaal de zorg te organiseren vanuit de vraag van jongeren en hun ouders in samenwerking met de casemanager en professionele hulpverleners en contextgericht te werken en zo te appelleren aan de verantwoordelijkheid van elkeen;
 - 9° te voorzien in voldoende intensiteit van de zorg in de beginfase om die afhankelijk van de resultaten af te bouwen;
 - 10° zeer duidelijk te communiceren met jongeren en hun familie met betrekking tot de beoogde doelen;
 - 11° jongvolwassenen in de jeugdzorg tijdig een praktische training te geven ter voorbereiding van het zelfstandig wonen en te voorzien in vertrouwenspersonen waar jongvolwassenen later een beroep op kunnen doen;
 - 12° werk te maken van nazorg voor jongeren waarvoor de begeleiding binnen het kader van de bijzondere jeugdzorg is afgelopen en te voorzien in een aangepast opvangaanbod voor jongvolwassenen en volwassenen die uitstromen uit de jeugdzorg en uitbehandeld zijn;
 - 13° rekening te houden met de toenemende vraag naar een diversiteitsbeleid binnen de jeugdzorg dat rekening houdt met de verschillende culturen en opvoedingsgewoonten;
 - 14° te investeren in een goede ondersteuning van de personeelsleden in de jeugdzorg waarbij de nodige aandacht wordt besteed aan de zogenaamde ‘intervisie’;
 - 15° een betere regionale spreiding in het zorgaanbod te realiseren zodat jongeren zoveel mogelijk in eigen regio een beroep kunnen doen op jeugdzorg;
 - 16° voldoende middelen te investeren in zowel ambulante als residentiële zorg om de wachtlijsten zo snel mogelijk terug te dringen en over te kunnen gaan tot een sterk zorgaanbod;
 - 17° meer te investeren in wetenschappelijk onderzoek rond de trajecten die jongeren afleggen in de jeugdzorg en de beslissingen die daartoe leiden;
 - 18° projecten en experimenten meer wetenschappelijk te onderbouwen en meer te beperken in duurtijd op grond van een resultaatsverbintenis.

Peter GYSBRECHTS

Vera VAN DER BORGHT

Gwenny DE VROE

Lydia PEETERS

Sas VAN ROUVEROIJ